

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 35

31. srpna 2014

Cena: 8 Kč

Z HISTORIE BRNĚNSKÉ DIECÉZE

Brněnská diecéze je dnes jednou z nejrozlehlejších v ČČSH: sahá od horního Posázaví k Valašsku (od západu k východu) a od Podluží k Hřebečsku (od jihu k severu). V podstatně menší rozloze byla ustavena v roce 1950, na jejím území ovšem dříve nové církve zapouštěly kořeny již na přelomu let 1918-1919, a to především na východní Moravě, spjaté s osobnostmi Matěje Pavlíka (pozdější biskup Gorazd), Aloise Spisara v Kroměříži a Oskara Malého v Uherském Brodě, kde byla již v říjnu 1919 sloužena první mše v českém jazyce. Karel Farský navštívil Uherský Brod v roce založení ČČS 1920 hned třikrát a v prosinci 1920 tu slavnostně vysvětil chrám Mistra Jana Husa, někdejší středověký utrakvistický kostel, který byl prvním mimopražským kostelem nové církve.

Prvních devět státém schválených náboženských obcí v letech 1922-1923 svědčí o třech ohniscích ČČS na území budoucí diecéze: Brno, jihovýchodní Morava (Kroměříž, Zborovice, Uherský Brod, Kyjov) a Vysočina (Havlíčkův Brod, Ledec nad Sázavou, Třebíč). Zde se církev zachytila zejména po propagačních bohoslužbách Karla Farského v Havlíčkově Brodě v březnu 1920.

Prvotní brněnská farnost se brzy dělila zakládáním náboženských obcí v městských čtvrtích (do roku 1927 Královo Pole, Židenice, Žabovřesky, Husovice, Tuřany), v nichž vyrůstaly také chrámové novostavby ČČS (1925 Královo Pole, 1928 Tuřany, 1929 Botanická, 1936 Židenice).

Výrazné budovy sborů vyrostly také v Havlíčkově Brodě, Bzenci, Kyjově, Kvasicích či Náměšti nad Oslavou, Blansko bylo obohaceno dřevěným kostelíkem převezlým z Podkarpatské Rusi.

Ač se hlavním střediskem ČČS na Moravě stala Olomouc jako sídlo diecéze a moravského biskupa, drželo si význam také Brno jako dějiště diecézních shromáždění církve.

V srpnu 1921 se tu konalo ustavující diecézní shromáždění moravské diecéze, které zvolilo první diecézní

radu, roku 1924 tu byl ThDr. Jan Rostislav Stejskal zvolen správcem moravské diecéze (o rok později biskupem). Brno se ve 20. letech stalo sídlem generálního vikariátu pro jihozápadní Moravu, který lze pokládat za zárodek budoucí diecéze. Od roku 1932 byl při zemském vojenském velitelství v Brně ustanoven vojenský duchovní ČČS. V té době se objevovaly a časem silily hlasy požadující přesun sídla moravské diecéze z Olomouce do Brna.

Po osvobození v roce 1945 byl církvi přidělen dům po odsunutých Němcích na Joštově třídě v centru Brna, kde se pak konávaly schůze diecézní rady moravské diecéze. Od roku 1946 tu rovněž sídlil Akademický klub Tábor (organizace brněnských vysokoškolských studentů československého vyznání) a nově založený Diecézní svaz sociální práce.

Růst významu Brna v rámci moravské diecéze spolu se změnami administrativního členění státu vyústil ve zřízení samostatné brněnské diecéze v roce 1950. Vznikla rozdělením moravské diecéze na dvě menší, olomouckou a brněnskou, k níž byly také přičleněny obce horního Posázaví, dosud příslušející k východo-

české diecézi. Ustavující diecézní shromáždění brněnské diecéze se konalo v listopadu 1950, jejím prvním biskupem byl zvolen plukovník duchovní vojenské služby Václav Janota. Diecéze spravovala náboženské obce v Brněnském a Jihlavském kraji, v 60. letech byla rozšířena o skupinu východomoravských obcí náležejících dosud k olomoucké diecézi (farnosti od Hodonína po Kroměříž). Na počátku 50. let byla do tvořena síť náboženských obcí jak v Brně (Staré Brno, Černovice, Maloměřice), tak na venkově (Břeclav, Tišnov, Náměšť nad Oslavou a jiné), církve získala velký chrám sv. Kříže v Jihlavě (1949) a ujala se řady osiřelých synagog (Prostějov, Vyškov, Třebíč, Humpolec a jiné). Z výrazných novostaveb realizovaných navzdory obstrukcím komunistického režimu ještě hluboko v 50. či v době uvolnění 60. let jmenujme alespoň Chrám Spasitele v Hovoranech (1957). Mimořádný význam získalo diecézní pracovní středisko vybudované z iniciativy druhého biskupa Karla Pudicha z původní biskupské vily v Brně-Pisárkách v letech 1972-76. Za episkopátu dr. Rudolfa Medka v 80. letech a později v 90. letech byly rušeny menší a téměř nefungující náboženské obce, snížen byl i počet

Dokončení na str. 3

Sbor v Havlíčkově Brodě

Viera je čosi dynamické

Koncem dubna tomu byl rok, kdy se biskupem brněnské diecéze stal mladý, charismatický biskup Juraj Jordán Dovala. V krátkém rozhovoru pro Český zápas jej a jeho činnost čtenářům představujeme.

Jaké úkoly pokládáte za prioritní ve Vaší diecézi?

Najviac mi leží na srdci, aby sme žili s Bohom tu a teraz. Denne sa plavili po rozbuřených vlnách sveta s Kristom. Hľadáme najskôr kráľovstvo Božie a všetko ostatné sa nám pridá. To je biblické pravidlo, v ktorom je ukrytá nezmerná múdrosť. Práca je samozrejme veľa – revitalizácia náboženských obcí, vyrovnávanie sa s odlukou cirkvi od štátu, sociálne diela, mediálna prezentácia... Ale bez Svätého Ducha všetko padá v prach.

Brněnská diecéze je jednou z těch, jejichž biskupové připravují pro své věřící týdenní modlitební náměty. Jaký má tato iniciativa ohlas?

Veľmi pozitívny. Modlitba má byť pre nás každodennou potravou, preto som rád, že diecéza túto iniciatívu privítala. V modlitbe sa spájame s Bohom, povznášame svoje srdcia a tvoríme jednotu. Bez pravidelnej modlitby cirkve nie je cirkvou. Cez modlitbu dýcha naša duša, aj spoločenstvo, eklézia. Mám radosť, že modlitby sa ujali a ľudia ich používajú nielen k osobnému

dialógu s Bohom, ale aj počas liturgii, pobožností a pri pastorácii.

Na jaře jste mezi diecézními duchovními uspořádal anketu o některých formulacích Základů víry. Co vám její výsledky řekly?

Dal som ľuďom päť otázok, pretože

ná a ľudia sa mohli slobodne vyjadriť. Z výsledkov je zrejmy posun k tradičnému biblickému a apoštolskému učeniu. Hlavne v sporných otázkach Základů víry ako je Kristovo telesné zmŕtvychvstanie či Kristovo počatie z Ducha Svätého, sa drvivá väčšina vyslovuje v duchu obecnej cirkvi.

Karmelitánské nakladatelství chystá k vydání vaší novou knihu. Můžete o tom prozradit něco víc?

Máte dobré informačné zdroje:-) Volá sa Pankáč v kostele. Sú to opäť podobenstvá a paraboly – môj obľúbený žáner – o živote, viere, o Bohu a o ekumenickom spoločenstve. Mal som obavu, či vo vydavateľstve nezaúraduje cenzúra, pretože miestami je text „štipľavý“. Ale Katka Lachmanová ma ubezpečila, že to berú „se všim všudy“. Tak klobúk dole. Inak, riešil som, ako si popri biskupovaní nájsť čas na písanie. A našiel som spôsob. Kniha vznikla na ceste medzi Brnom a Prahou. Najskôr som si písal poznámky priamo za volantom, čo pri rýchlosti 130 km/h nebolo príliš bezpečné. Potom som zohnal

diktafón a text knihy nahovoril. Takže aj takto sa dajú využiť cesty na biskupskú a ústrednú radu.

Br. M. Sladkowski a redakce děkuji srdečně za rozhovor

589 887 756 938

Poděkování do Blanska

O tom, že naše farnost v Blansku využívá krásný dřevěný kostelík, jsem už z dřívějších věděl. V minulých dnech jsem se zúčastnil zájezdu s jednou rakovnickou cestovkou do Moravského krasu s tím, že jsme bydleli v Blansku. Hned první, čtvrteční večer jsem se vydal s manželkou na průzkum, kostel ležel na opačném konci téže ulice než naše ubytovna a byl z ní dokonce vidět, což jsem zjistil později. Už z dálky jsme viděli

krásnou stavbu, jen jsem litoval, že vzhledem k nabitému plánu zájezdu se nejspíš nedostaneme dovnitř. O to příjemnější překvapení nás čekalo na vývěsce, kde bylo napsáno, že kostel je otevřen každý pátek od 16.30.

Když jsme se tedy v pátek vraceli z denní porce zájezdu, oznámil jsem v autobuse možnost zhlédnout tuto stavbu. Šlo nás tam celkem třináct, asi třetina účastníků zájezdu. Na místě jsem požádal jednu z místních sester o stručný výklad o kostele, kterého se nám s ochotou dostalo. Po něm jsem ještě řekl pár slov o naší církvi a o rozdílech mezi západními a pravoslavnými kostely. Na závěr bych chtěl poděkovat Blanenským, že nám umožnili prohlídku vnitřku kostela a velkomyslně přehlédli i fotografování a komentáře, které svědčily o tom, že někteří ani nevěděli o existenci ČČSH, natož pak, že by se někdy ocitli v jejím objektu.

Jiří Tučan, NO Kladno

Je povoláván člověk obnovený

Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hleďte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží. K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem. Kol 3,1-2

Setkala jsem se před nedávnem s jedním obrazným příměrem: být „prokřtěna“. Představuji si to tak, že tedy Pán mnou prochází a projevuje se ve mně, v mých skutečích. Být pokřtěn znamená – obrazně řečeno – smrt „starého člověka“ a povolání člověka nového. Jsem ráda, že mě rodina nechala pokřtít, když jsem byla měsíční novorozeně, a den svého křtu si každoročně vychutnávám. Onoho dne se dotýkám v tichu posvátna. Byla jsem Bohem přijata a tohoto jasného viditelného znamení si celý život vážím.

Křest je vlastně takové zrcadlo. Lidská bytost se zastaví. Uvědomuje si své jméno, svou cestu, dar vztahů s bližními i tlak životních zkoušek, které nás různým – a někdy hodně tvrdým – způsobem tříbí. Rozvzpomínáme se na svou pravou podobu, díváme se sobě tváří v tvář, vztahujeme se k Nejvyšší Tváři. V modlitbě se radujeme z Boží přítomnosti ve světě. A pak už náhle není třeba slov, nitro se ponoří do meditace, Duch proudí a my necháváme působit Ježíšovu lásku jako mírný smírující očištný déšť.

Kdo věří, nehřeší – přesněji řečeno, moc hříchu ustupuje, čím je člověk blíže Kristu. Je posvěcován Božím milosrdenstvím v Kristově díle spásy.

Je-li víra živá, skutečná, prožíváme v ní niterně vztah k Bohu, ke Kristu. A v tom vztahu pravdivě rozpoznáváme, co je naše cesta, co říká Boží vůle, a nepřejeme si konat nic svévolného. Víra osvobozuje i zavazuje. Hřešíme-li, zjistíme najednou, že víra se nám vytrácí, mizí. Do duše se zákeřně vplíží nicota, beznaděť, skepse, nihilistické postoje, zoufalství. Pak je třeba vnořit se do modlitby a poprosit o Boží blízkost, o jeho přítomnost. A také, aby nám otevřel vnitřní zrak pro vnímání svého vedení. Ztišit se, zklidnit, meditovat znamená obrátit nitro k Bohu a on do naší mysli a srdce sestupuje.

Toužím po vhledu do Boží vůle. Svěřuji Bohu, co se mi nedaří, co mi nejde, kde jsem nerozhodná, tápu a věřím, že Bůh mě vyslyší a dá mi, co potřebuji. Děkuji, že „starý člověk“ ve mně je překonáván tvou svatou milostí, Pane, a je ve mně povoláván člověk obnovený.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

Dvanáctá neděle po svatém Duchu

Smiluj se nade mnou, Panovníku, po celé dny k tobě volám, neboť ty jsi, Panovníku, dobrý a nabízíš odpuštění; ke všem, kdo tě volají, jsi nejvyšší milosrdný.

ŽALM 86,3.5

První čtení z Písma: Jeremjáš 20,7-9

Tužby pro dobu po Duchu svatém (IV):

1. Abychom v našich srdcích sobectvím a pýchou oheň Kristovy lásky nezhasli, modleme se k Hospodinu
2. Abychom pokornou a oddanou službou Bohu a bližním stali se bohatými ve víře, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Panovníku, Hospodine, dárce všeho dobrého, vlož do našich srdcí lásku k tvému jménu a vlij do nás pravou víru, abychom vydávali ovoce dobrých skutků! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 12,9-21

Evangelium: Matouš 16,21-27

Verše k obětování: Žalm 40,14a.15a.18b

Verše k požehnání: Žalm 31,20

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, svým slovem a svátostmi obnovuj a očišťuj naše srdce, ať spoléháme na tvou pomoc nyní i v budoucnu. Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 3, 7, 20, 47, 55, 62, 95, 100, 163, 180, 186

HRUŠKA POUTNÍKEM DO JERUZALÉMA 5

Pokračování z čísla 34

Zbožnost, která byla mu odkazem chudobných jeho rodičů vzácným, pudila jej již od mládí na rozličná poutní místa, z nichž přemohá navštívil nejednou. Do Vambeřic už od mládí vodivala Hrušku zbožná jeho matka a tam po celý život svůj až do dnes čtyřikrát do roka putuje a rok co rok o Zeleném čtvrtku a Velkém pátku prodlévá. Mimo to byl v Mariazell 37x, v Čenstochové 4x, na sv. Hostyně 6x, na Velehradě 4x, ve St. Boleslavi 3x, ve Vartě 20x (pozn. red.: v Kladsku; Wartha, dnes Bardo), na sv. Kopečku u Olomouce 10x, na sv. Hoře 10x, v Praze mnohokrát. To vše pěšky, po nohou nebo, jak říká, po svých klavírech. Pěšky prošel mnohými krajinami v Německu, procestoval celou Itálii, byl dvakrát ve Francii – v Lurdech. Konal cesty Balkánem, viděl přístavy horké Afriky, nejednou dlel v nejkrásnějším městě světa prvního řádu – hlavním městě říše turecké, v Cařihradě. O čem kdo kdy četl a neb nečetl, o čem kdo slyšel neb neslyšel, tam všude Hruška byl, vše viděl a vše těžce prožil. A všechno toto při svém nepatrném rozhledu ve světě, bez všeho vzdělání. Ve škole nikdy nebyl, čísti a psát se nenaučil. Vedle zbožnosti, mateřská řeč česká byla jediným jeho majetkem a ta mu také úplně postačila na všechny jeho cesty do cizích zemí. Jen několik

slov cizích zkomolených – arabských, italských a německých si zapamatoval a vše ostatní chápal svým prostým vnímavým a bystrým duchem. Jestliže ve Rtyni zůstává pouhým Ferdou, všude jinde vážen jest proto a ctěn, že viděl Svatou zemi. Vzpomínám dodnes, jaký to rozruch způsobilo, když roku 1888 roznesla se v semináři hradeckém zpráva, že poutník jerusalémský Hruška přišel. Byl jsem tenkrát v prvním ročníku bohosloví. S velikou úctou jsme si vzácnou osobu jeho prohlíželi a nebožtík milostpán rektor Suchánek učinil nám radost, že nám milého Hrušku celých šest neděl ponechal. Hruška byl mezi námi jako doma, my jej obklopovali a přemnoží z nás, vidouce chudobu jeho, přinášeli mu, co měl kdo na odložení. I kleriku starou jeden kolega mu darem přinesl. Hruška vše vděčně přijímal a za tu naši vlídnou přízeň odměňoval nás dojemným vypravováním příhod ze svaté země. A tenkrát to také uměl podat s citem. Myslím, že až do dnes mnohému z nás zaléhá v uších jeho mohutné: „Allah“. Živě uměl věru líčiti jednotlivé výjevy východních zemí. Vypravování svá dovedl Hruška opepřiti svým samorostlým vtípem. Vše živě dolícoval a šprýmovnými výrazy vážné věci doprovázel. Když se něčemu divil, to vždycky hrom škopkem tloukl,

a když o něčem pohrdavě mluvil, tuto nestálo ani za to, aby s tím myšl osolil. Zvláště nám lahodilo, když nás některého „drahocenný pane majstr“ oslovil, kterýmiž to tituly Hruška dodnes neskrblí. Naše paničky rtyňské dobře vědí, že jim Ferda krásně řekne a vzácnými ratolestmi je pojmenuje a každá slečinka naše se z toho zardí, že ji Hruška jako drahocennou perličku pozdraví aneb jako vzácnou kopretinku uctí. Každý rtyňský farář je jeho vroucně milovaný, vysoce důstojný, velebný jemnostpán a každý kostelník na světě – sakristián. Jinak doma Hruška je nesdílňý a nerad o svých cestách komu vypravuje. Ve Rtyni je málo lidí, kteří blíže znali jeho příhody. Mnohokrát se mnozí pokoušeli získati Hrušku, aby jim něco vyprávěl. Někdy učinil po vůli, ale jak ucítil vítr, že je tam snad někdo nepovolaný, aneb uviděl posměch ve tváři, nechal všechno a odešel. Jeť Hruška jen jednoduchým pouze člověkem, dle některých se svými názory o celé století po zadu, ale prostým duchem svým vidí každému do duše až na dno. A jak vyčte někomu z očí, že na náboženství nedrží, aneb zví, že se o víru někdo otírá, to je každý u Hrušky zcela „řezným člověkem“. Jiný znajíce Hrušku blíže vědí, že to říkájí o něm, že s ním nejsou žádné žerty – a že je to tak skutečný.

Pokračování příště

Nad Písmem

NEMOŽNÉ MOŽNÝM

Následující den po této neděli nastupují děti a mládež do školy. Budeme jim tedy při bohoslužbách žehnat. Jestliže pochopí, že jsou vysíláni církví v duchu Ježíšově na cestu křesťanskou, k níž také patří příprava na pracovní uplatnění nejen v zájmu vlastním, bude žehnutí pochopeno a přijato správně.

Křesťan by nikdy neměl zapochybovat, že je mu Bohem svěřen život, aby byl křesťanem. Může získat sebezachopení ve smyslu Božího slova k Jeremiášovi: „*Dříve než jsem tě vytvořil v životě matky, znal jsem tě, dříve než jsi vyšel z lůna, posvětil jsem tě...*“ (Jr 1,5a) Mladistvý Jeremiáš nemůže snadno přijmout, že s ním Bůh vážně počítá. „*Ach, Panovníku Hospodine, nevím, jak bych mluvil. Jsem přece chlapec.*“ *Ale Hospodin mi řekl: „Neříkej: Jsem chlapec. Všude kam tě pošlu, půjdeš, a všechno, co ti přikážu, řekneš.“*

Co povolání, poslání a pověření také obnáší, může zakusit už malý školák. „*Po celé dny jsem jen pro smích...*“ (Jr 20,7b). Ale už dítě může dostat Boží ujištění: „*Neboj se jich, já budu s tebou a vysvobodím tě...*“ (Jr 1,8a).

Co od útlého dětství všichni potřebujeme znát a konat, je: „*Nikomu neodplácejte zlým za zlé. Vůči všem mějte na mysli jen dobré. Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji. Nechtějte sami odplácet, milovaní, ale nechte místo pro Boží soud, neboť je psáno: „Mně patří pomsta, já odplatím,*

praví Pán. Ale také: „Jestliže má tvůj nepřítel hlad, nasyť ho, a má-li žízeň, dej mu pít; tím ho zahanbiš a přivedeš k lítosti. Nedej se přemoci zlému, ale přemáhej zlo dobrem.“ (Ř 12,17-21).

Boží slovo nás vede k jednoduchému křesťanství. Jednoduchému? Nu, považte. Někdo před zlem rezignuje a snaží se přežít. Někdo stále vymýšlí taktiku, jak se zlem vyjít. Někdo se ke zlu přidá. Jiný se pustí se zlem do boje, ale se zlými způsoby a prostředky. Zlem zasažení a poškození namnoze hledají způsob odplaty a pomsty. Opravdový křesťan se nedá přemoci zlem, ale přemáhá zlo dobrem. V pravdě Boží metoda. Vypůsobme, vyprodukujme tolik dobra, aby převýšilo a převážilo zlo. Mnozí říkají, že je ve světě více zla než dobra. Nasaďme a zasaďme se v síle Ducha svatého, aby tomu bylo naopak. Jednoduše čiň naplno a bez umlění, co je dobré. Osvězení dává už i to, že tak činíme. Součinnost s Tvůrcem všeho dobra je strhující až úchvatný prožitek. Nejde ovšem o křečovitě skutkaře-

ni. Snadno jste mohli ve stati epistol, přiřčené této neděli, přeslechnout nebo přehlédnout slovo v pojednání jakoby ztracené a téma, obsah či problematiku neurčující a neosvětlující. Je to slovo klíčové: milování. Absolutní Boží láska nás ospravedlňuje prostřednictvím Ježíšovy oběti, tedy z milosti, a pro naši víru ve Spasitele. Právě to nás osvobozuje pro uskutečňování křesťanské církve a k vynášení jejich pokladů do světa. Ujišťujme se a povzbuzujme Božím odhaleným milostným tajemstvím. (Ř 3,21-26) Jak svědčí dnes čtené evangelium, Pán Ježíš se při zjevování absolutní Boží lásky nedal odradit a zastavit nikým a ničím. Následujme jej.

Stanislav Jurek

Kněžská I.

Kázání nevyhovuje jejich soud s kým se shoduje kdo je bloud ani mně nevyhovuje jak na nás pasuje

Kněžská II.

Nejsou hloupí přece k nim mluvím potřebuji vystřídat Bůh nechce nechce mě střídat i při mně to dá dá nám zabrat

Otče, Synu, Duchu svatý jste tři a je to dokonalost plnost lásky, dobra, života

Ty Pane Ježíši nás jistíš ve dvou či třech nedopusť, aby více bylo méně

Dej mnohým plnost lásky, dobra, života

Pokračování ze str. 1

vikariátů na současné tři (Brno, Východní Morava, Vysočina). Za biskupa a patriarchy Vratislava Štěpánka se po roce 1989 diecéze výrazně otevřela ekumenické spolupráci, za biskupské služby Petra Šandery (1999-2013) pak nastoupila cestu hlubší spirituální orientace, na niž navazuje i nynější biskup brněnský Juraj Jordán Dovala. Vedle sídla diecéze na Joštově třídě, kde nachází útočiště také organizace s diecézí svázané (především občanské sdružení Betanie, od 90. let výrazně angažované na charitativním a sociálním poli), má celocírkevní význam diecézní pracovní středisko Zahrada v Pisárkách, kde jsou pořádány pravidelné semináře, setkání kněží, kazatelské kurzy a duchovní cvičení.

Marcel Sladkowski

Storočnica biskupa Karla Pudicha

Za niekoľko dní, 9. septembra 2014, uplynie presne sto rokov od chvíle, čo uvidel svetlo sveta br. Karel Pudich.

Narodil sa totiž 9. 9. roku Pána 1914 v Blansku. Absolvoval štátne reálne gymnázium v Brne a v Boskovicích. V rokoch 1934-38 vyštudoval Husovu čl. evanjelickú fakultu. Kňazské svätenie prijal 28. septembra 1938 z rúk patriarchu Gustáva A. Procházkou. Hneď nato nastúpil do náboženskej obce Brno-Královo Pole ako pomocný duchovný. O dva roky neskôr prešiel do NO Brno-Řečkovice ako zástupca farára. V roku 1944 sa oženil s pani Věrou, rodenou Klímovou, s ktorou žili v láskyplnom manželskom zväzku po celý život. Sestru Věru si Pán povolal začiatkom roku 2013. Brat Karel Pudich pôsobil od roku 1946 ako

samostatný duchovný v Husovom zbore Brno-Botanická. V roku 1968 bol zvolený za diecézneho tajomníka a 14. marca roku Pána 1971 bol diecéznym zhromaždením zvolený druhým brněnským biskupom. Túto funkciu vykonával desať rokov, až do apríla 1981. Po uplynutí funkčného obdobia biskupskej služby odišiel do trvalého dôchodku, ale jeho služba pre cirkev tým zďaleka neskončila. Pôsobil aj naďalej ako duchovný vo viacerých NO na území Brna. Spomeňme aspoň Královo Pole, Židenice a samozrejme Botanickú. Aktívne slúžil a vy-pomáhal až do konca novembra 1997, keď zo zdravotných dôvodov musel vo veku 83 rokov službu definitívne ukončiť.

Brat Karel Pudich bol vzácný človek, ktorý miloval svet aj druhých

Z odhalení pamětní desky br. Pudichovi při letošní teologické konferenci v Brně

ľudí. Svoju pastiersku službu konal svedomito, zaujímal sa o druhých, načúval im, rozdával okolo seba lásku a priateľstvo, ktoré vo svojom srdci nosil. Jeho vnútorný život bol neobyčajne bohatý a čínorodý. Aj keď už ku koncu života nemohol rozprávať, všetko vnímal, na veci

reagoval a bol vďačný za teplo lásky, ktorého sa mu dostávalo v Domove dôstojného stáří Betanie.

Brat biskup Karel Pudich bol povolaný k Pánovi 10. augusta minulého roku. Za jeho naplnený a požehnaný život buď Bohu vďaka!

Juraj Jordán Dovala, biskup

Naše vnější prostředí

Širší okolí, ve kterém působí náš sbor nebo naše sociální zařízení, nebývá věcí naší volby. Často jde o výslednici různých okolností, na které máme skoro tak malý vliv jako na to, do jaké rodiny se dostaneme svým narozením. Ale vyzářování – a to nejen nějaké silné osobnosti v čele, ale i celé velké skupiny „obyčejných pěšáků“ – může i za poměrně krátký čas situaci dost výrazně změnit. A pak už se dá těžko rozlišit, kdo na takové chvályhodné vzájemnosti má větší zásluhu. Což vůbec nevádí; hlavně že je!

Někdy jde o téměř nepochopitelné počáteční bariéry, kterými se snaží ohradit usedlé obyvatelstvo. A nemusí to být zrovna starousedlíci. Asi před dvěma desítkami let sepsali obyvatelé severní části tehdy zářovny brněnské čtvrti Lesná petici, v níž protestovali proti stavbě penzionu pro seniory. Vzhledem k tomu, že vložili do nového bydlení nemalý peněz, neměli přece zapotřebí, aby se denně dívali, jak se kolem nich někdo plahočí o berlich, nebo snad dokonce na vozíčku – a tak jim připomíná, že jednou také zestárnou (pokud neumřou předčasně). Pro úplnost dodávám, že petici neprosadili, a že bych byla doporučila (kdyby se mne někdo zeptal na názor), aby byl někde zveřejněn seznam podpisů.

Velmi příznivě nakloněné prostředí, ať již pro duchovní nebo sociální činnost, nicméně také není výjimka. Kdybychom si vzali jen několik málo ročníků Českého zápasu a pečlivě je prolístovali, mohli bychom určitě vytvořit docela obsažený soupis děkovaných ohlasů. Vybavuji si například nadšený příspěvek čtenářky, která popisovala překrásná osvětlovací tělesa pro sbor Páně – dar „sousedky“, která ani nebyla členkou církve, jenom s ní velmi sympatizovala.

Když se v Brně-Maloměřicích začínalo s přípravnými základovými pracemi na plánovaný dům pro seniory, šířila se sice v okolních ulicích šeptanda: „Kdepak, to nebude pro našince, ale pro nějaké prominenty. Prý to má být pro Němce.“ Ovšem v současné době jsou takové průpovědky už jen k pouštění. Zdá se, že by vztahy s okolím snad ani nemohly být lepší. Zejména proto, že vedení radnice městské části, na jejíž zadní trakt shodou okolností náš dům s parčíkem navazuje, mělo pro tento projekt od prvního setkání maximální porozumění. Po vstřícném starostovi, který se stal přímo jakýmsi spoluzakladatelem, převza-

Ze života Domova důstojného stáří: oslava jubilantů

ly otěže nástupkyně, které se našťastí vydaly v jeho šlépějích.

Současná starostka městské části Brno-Maloměřice a Brno-Obřany Ing. Klára Liptáková pronesla na

oslavě 10. výročí otevření našeho Domu důstojného stáří pozoruhodný a krásný projev, jež si ve zkrácené podobě dovolujeme níže citovat.

Pavla Váňová

Maják, který kultivuje i okolí

V Maloměřicích jsme oslavili desáté výročí existence „Domova důstojného stáří“.

Není to obyčejný domov pro seniory. Podstatným atributem je přívlastek DŮSTOJNÉ stáří.

Může být stáří člověka důstojné?

Nepředstavujeme si důstojnost vždy ve spojitosti se silou, oslnivým intelektem, zdravím nebo krásou těla? Tyto hodnoty jsou velmi nestálé a jako tající sníh pomíjejí v čase. Člověk je obdařen rozumem, empatií a soucitem, aby dokázal hledět až za ně. Důstojnost nemoci, stáří i slabnoucímu rozumu dodává láska a úcta těch, kteří jsou plni sil a mají všechno to, co staří lidé pozvolna – ne svou vinou – pozbývají.

Aby byla zachována důstojnost člověka ve stáří, musejí seniory pocítovat, že nejsou na obtíž, že jsou ctěni i milováni a že nyní mají právo spočinout, být slabými a nemohoucími, když tolik let byli těmi silnými, kteří pracovali, pomáhali a sloužili. Jsem hrdá, že právě v naší čtvrti nalezl „Domov důstoj-

ného stáří“ svoje útočiště, protože je majákem. Majákem, který kultivuje okolní svět a ukazuje, že skutečnou hodnotou, která nepodléhá molům a rzi je laskavý vztah mezi lidmi. Majákem, který dává naději, že i ve slabosti lze najít sílu a že stáří může být důstojné.

Ing. Klára Liptáková,
starostka MČ Brno-Maloměřice
a Brno-Obřany (KDU-ČSL)

Historie Penzionu Zahrada v Brně na Lipové

Budovu, postavenou kolem r. 1850, se zahradou poblíž brněnského výstaviště, získala Církev československá jako konfiskát po skončení 2. světové války. Po ustavení brněnské diecéze v r. 1950 sloužila k bydlení prvnímu biskupovi této diecéze Václavu Janotovi (+ 1970) a jeho rodině.

Karel Pudich, zvolený biskupem v r. 1971, a jeho manželka Věra Pudichová se rozhodli neopouštět svůj byt v domě diecézní rady na Joštově 7 a nabídli „Květnou“, jak se tehdy říkalo podle názvu boční ulice, z níž tehdy vedl vchod do zahrady, k celodiecéznímu využití. Tak se zrodil prorocký plán zbudovat Pracovní a bytovací středisko.

CČSH vlastnila několik rekreačních objektů, ale kurzy a konference se konaly výhradně v Praze, v budově ústřední rady. I v Evropě se se zřizováním takových vzdělávacích center teprve začínalo. Ještě téhož roku schválila tento záměr diecézní rada brněnské diecéze CČSH a ustanovila stavební komisi: biskup Karel Pudich (předseda), Ing. arch. Vilém Zavřel (projektant), stavitel Florián Kuba, Ing. Oldřich Opršal (stavební dozor), místopředseda diec. rady Frýdecký, farář Jaroslav Brychta (finanční referent) a Ing. Jan Otava. Současně byla vyhlášena sbírka, do níž jako první přispěli duchovní brněnské diecéze tím, že se vzdali části tzv. sociální výpomoci z fondu, tvořeného odvody z náboženských obcí. Kromě této sbírky byla na adaptaci objektu využita dotace od Světové rady církví ve výši 1 800 000 Kčs. Realizaci stavby umožnila i půjčka z fondu bratrské svépomoci při Ústřední radě CČSH a půjčky náboženských obcí.

V r. 1972 probíhala příprava, v letech 1973 – 1977 realizace rekonstrukce budovy. Přízemní budova se vstupním přístavkem byla zvětšena o 9 pokojů v podkroví s příslušenstvím v chodbě. Vyhlobením sklepů a snížením jejich podlahy o 80 cm byl získán prostor pro kuchyni, jídelnu a sklad potravin. Zdi byly zvenku v podzemní části izolovány proti vlhkosti, bylo přistavěno schodiště se vstupní halou, postavena nová, větší terasa.

Veškeré práce byly prováděny bezplatně členy církve – duchovními v čele s bratrem biskupem Pudichem i laiky, mezi nimiž byla řada šikovných řemeslníků. Mezi 260 zapsanými „brigádníky“ najdeme jména věřících ze všech náboženských obcí v Brně, ale také z Blanska, z Hovorán a dalších. Odpracovali přes 20 000 hodin.

Rekultivace zahrady proběhla v letech 1993-1994 na základě projektu Evy Wagnerové. Byly zachovány mimořádně cenné vzrostlé stromy např. buk lesní červenolistý, dub červený, smrk pichlavý a dosazeny nové stromy (kaštan, jerlín, habr, mahalebka, sakura a další) a keře (magnolie, hloh, brslen, líska červená a další).

Pro zvýšení komfortu v církevním středisku byla v letech 1997-1998 provedena přístavba dvanácti pokojů s příslušenstvím na základě projektu Ing. arch. Jiřího Skály. Byl též rekonstruován domek v zahradě tak, aby poskytl tři bytové jednotky. V té době opravený bazén doplňuje výhled do zahrady a je možno ho použít ke koupání.

Se začínajícím tisíciletím byla z iniciativy tehdejšího tajemníka diecézní rady Miloše Košíčka vestavěna kaple. Vitráž dr. Karla Rechlika, symbolizující Boží Trojici v ohnivém keři, se zrcadlí spolu s ohněm plovoucích svíci ve vodě žulového „oltáře“ z jesenického lomu, vytvarovaného přírodou. Pro kapli ho daroval, upravil a nainstaloval kameník Josef Kadlec z Jesence u Konice.

O zahradu, dům i jeho návštěvníky se již přes 20 let starají manželé Irena a Vladimír Dočkalovi, kteří v objektu i bydlí.

Budova začala plnit účel, k němuž byla rekonstruována, r. 1976 při týdenním laickém kurzu, které se každoročně konaly až do r. 1990. Vedl je zpravidla přednosta odb. ústřední rady Milan Matyáš, organizaci zajišťovaly sestry farářky Jana Špaková-Švábenická nebo Miloslava Skálová. Kurzy pro mládež probíhaly pod vedením farářky Jany Chaloupkové a faráře Benjamina Mlýnka. Kazatelům a jáhnům se

Pokračování na str. 4

Dokončení ze str. 3

věnoval na kurzech olomoucký biskup Vlastimil Zítek.

Varhaníky pro jejich službu vzdělávali a povzbuzovali Zdeněk Kovalčík a Miloslava Skálová. Objekt slouží od počátku dodnes i teologickým konferencím pro duchovní, zvláště těm do 5 let služby. Dvouleté kazatelské kurzy, v nichž jednu sobotu v měsíci přednášejí duchovní i pozvaní odborníci, absolvovaly stovky zájemců, z nichž mnozí se stali dobrovolnými kazateli či kazatelkami z povolání. Po zvolení ThDr. Petra Šandery 5. brněnským biskupem se dosud příležitostná duchovní cvičení začala konat pravidelně. Nejčastěji pod vedením biskupa Petra Šandery, ale i faráře Daniela Majera a Ivany Noble.

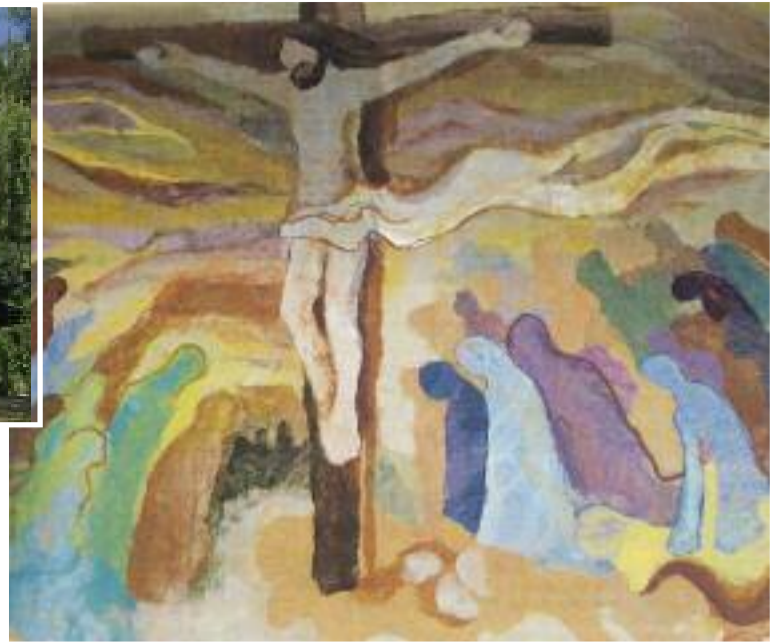
Brněnská diecéze využívá objektu ke vzdělávacím účelům pro členy rad starších i pro duchovní. Konají se zde i synody nejen brněnské, ale i olomoucké a dvakrát

Nahoře: Pohled na Penzion Zahrada
Vlevo: br. patriarcha T. Butta a biskup J. Dovala při diskuzi na letošní teologické konferenci
Vpravo: Obraz Ukřižovaného ve Farského sále střediska

vedením faráře Martina Quaase a Angely Scharf.

Prostor Penzionu Zahrada využívá ústřední rada pro zasedání svá či svých výborů a komisí. Rádi se zde setkávali i spolupracovníci Českého zápasu.

Budova i zahrada jsou hojně využívány při Dnu dětí, Setkání všech generací, vikendovém „Jarním kuro-pění“ – soustředění malých zpěváků, setkání či společné dovolené rodin. Na „Lipovou“, jak říkáme, lze zajít i na výstavu, setkání s umělci, např. Miroslavem Matoušem, na divadlo či vystoupení mládeže. Pronajmout prostory si mohou další organizace, jak to již učinily Eku-menická rada církvi v ČR, ENYA

(Ecumenical Network for Youth Action), EYCE (Ecumenical Youth Council in Europe), EAEE (Ecumenical Adult Education in Europe), Trialog (podpora adopce dětí), Veronica, YMCA a další. Hudební skupina Eintopf zde měla soustředění. Penzion Zahrada je vhodný i ke konání svateb, rodinných i společenských oslav. Ve volných termínech je možný pronájem pro komerční aktivity. **Světluš Košíčková**

ZPRÁVY

Pietní setkání v Letech u Písku

Dne 1. srpna se v areálu Památníku obětí romského holocaustu v Letech u Písku uskutečnilo pietní setkání za účasti ministra kultury Daniela Hermana, zástupců protifašistického odboje, Lidických dětí a dalších zástupců státní správy a samosprávy. Akci organizoval Lidický památník za účasti p. ředitele Červencl a dalších osobností českého kulturního a politického života. Za naši církev se zúčastnil plzeňský biskup Filip Michael Štojdl, který zde zároveň pronesl modlitbu za oběti násilí všech totalitních režimů minulosti i současnosti. **Miroslav Felcman**

Požehnání školákům

Církev československá husitská v Chlumci n. C., za ekumenické účasti Římskokatolické církve a Českobratrské církve evangelické, srdečně zve na požehnání školákům, studentům i učitelům na počátku nového

školního roku 2014-2015. Po úvodním požehnání bude následovat koncert středověké hudby v podání sboru Schola Fortuita. Požehnání a koncert proběhnou ve středu 3. září od 18 hodin v Husově sboru na Klicperově náměstí 75. Vstupné na koncert je dobrovolné. Všichni jsou srdečně zváni! **RK**

Program divadla Mana

Zveme do divadla Mana při Husově sboru Vršovice, Moskevská 34/967, na zahájení podzimní sezóny:

• **2. 9. úterý v 10 hodin: Byly jsme tam taky** (O ženách, které doba nezlomila.) Inscenace vychází z autobiografické knihy politické vězeňkyně Dagmar Šimkové. Monodrama navazuje na dramaturgickou linii Činoherního studia v Ústí n. L. (mj. Byl jsem velitelem v Osvětimi, Farma zvířat) věnovanou zobrazení a dokumentaci mechanismů totalitních režimů dvacátého století.

• **10. 9. středa v 19 hodin: Hledání tváře – večer poezie a hudby**
Večer poezie Květy Salmonové. Novou básnickou sbírku Květy Salmonové s názvem Hledání tváře představí a večerem provází Miroslav Matouš. **red**

Babí léto pro seniory

Náboženská obec v Hronově za podpory královéhradecké diecéze organizuje a zve vás do Janských Lázní, do rekreačního zařízení „Betlém“ na „Babí léto 15. - 19. září 2014“ – pobyt pro seniory. Připraven je bohatý program a stravování 5x denně. Cena: 1290 Kč. Přihlášky zasílejte poštou: NO ČČSH Hronov, Padolí 240, 549 31 Hronov nebo e-mailem: faraccsh.hronov@seznam.cz. **OL**

Pietní akce k úmrtí TGM

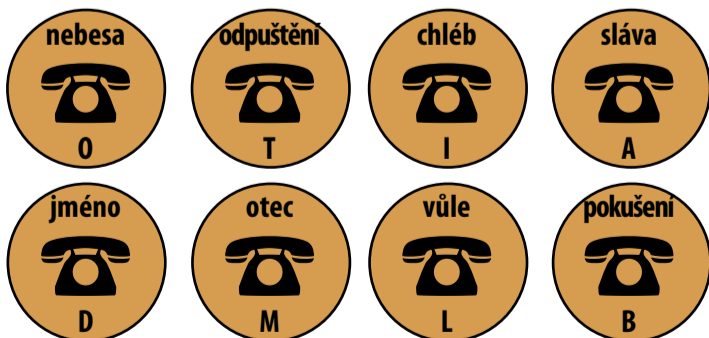
Náboženská obec v Chlumci n. C. ve spolupráci se ZO ČSBS zve na pietní akci k 77. výročí úmrtí T. G. Masaryka, která se bude konat v neděli 14. 9. od 17 h před pomníkem TGM v Kozelkové ul. v Chlumci n. C. **RK**

V příštím čísle ČZ přineseme vyjádření br. biskupa Juraje J. Dovaly k účasti na hudebním festivalu Trutnov open air 2014

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

MODLITBA PÁNĚ

Modlitba je naše volání k Bohu. Pán Ježíš nás jednu naučil. Pokud chcete zjistit dnešní tajemku, seřad'te telefony podle pořadí klíčových slov, jak se vyskytují v modlitbě Otčenáš. V dolní části obrázku pak máte písničku do tajemky.

Jana Krajčířiková

Výročí radotínské obce

Zveme na slavnostní bohoslužbu při výročí oficiálního vzniku náboženské obce v Praze 5-Radotíně dne 7. září od 9 h na adrese farnosti v ul. Prvomájová 909/7. V roce 1939 jsme 8. září nabylí osamostatnění ze správy sesterské NO na Zbraslavi. Dnes bok po boku s vámi, našimi drahými sourozenci v Kristu, cítíme povětšinou únavu z práce na vinici, jejíž úrodu pro vlastní slabozrakost často přehlízíme. Proto vás zveme, abyste s námi tuto výjimečnou příležitost prožili a abychom se společně chopili slov apoštola Pavla, který praví: „Radujte se v Pánu vždycky; znovu říkám: Radujte se! Všichni lidé ať znají vaši vlídnost. Pán je blízko.“ (Fp 4,4). **David Hron**

JE JEN JEDNA KOREA, PROHLÁSIL PAPEŽ

Mám následovat Boží povolání k zasvěcenému životu nebo pomáhat lidem jinak? Jak můžeme být šťastní? Co si myslíte o Severní Koreji? S těmito otázkami se na papeže Františka obrátili zástupci mladých během Dne asijské mládeže v jihokorejském poutním místě Solmoe, kde se připomíná narození prvního korejského kněze Ondřeje Kima Tegona. Setkání s římským biskupem se zúčastnili zástupci z 23 asijských zemí. Anglicky mluvený projev, který si předem připravil, František v polovině přerušil, aby spontánně odpověděl na některé otázky mladých. Zmíněno bylo také rozdělení Koreje. Podle Františka neexistují dvě Koreje. Je jen jedna rozdělená Korea. „Rodina je rozdělená. A je to bolest,“ uvedl papež. „Nejdříve vám dám radu,“ pokračoval, „modlit se. Modlit se za naše bratry a sestry ze Severu. Pane, jsme jedna rodina. Pomoz nám k jednotě. Ty to můžeš udělat, aby nebyli vítězi a poražení, pouze jedna rodina, bratři a sestry.“ V tichosti se pak s mladými pomodlil za jednotu Koreji. Jednotu Koreje pak pontifik zdůraznil připomenutím stejného jazyka, kterým obě země mluví: „Korea je jedna, je to jedna rodina. Vy mluvíte stejnou řečí, řečí jedné rodiny. Jste sourozenci, kteří mluví stejnou řečí. (...) Myslete na vaše bratry a sestry ze Severu: Oni mluví stejnou řečí. A když se v rodině mluví toutéž řečí, je zde také lidská naděje.“

Dle webu církev.cz, autor Ondřej Mléčka
Připravila Martina V. Kopecká

